

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vera v nemški napredek.

„... die politische Auseinandersetzung des Menschen mit dem Menschen kann in allen ihren Formationen nur das Ergebniss des grössern oder geringern Mangels an Gerechtigkeitsverständnis sein.“...

Nemški narod v celoti se ponaša dandanes z veliko omiko in civilizacijo, in tudi drugi narodi mu priznavajo sposobnost in dejansko globokost mišljenja. Z mislimi v resnici napreduje, in te misli se bavijo v teoriji tudi z nauki o pravu. Ker je zavisen človeški napredek v obče od razvitja mišljenja, soditi bi bilo, da bo nemški narod napredoval tudi praktično v priznanju prava nasproti drugim narodom. Kajti človeška narava je v obče taka, da se jako težavno upira spoznanju, in če se tu pa tam težavno spravi mišljenje s težnjami v soglasje, ima vendar toliko nagibne moči v sebi, da v obče ni za dalje časa neče ostajati praktičnost za teorijo.

Nemški narod pa, kakor je videti sosebno v Avstriji, hodi in boče hoditi ravno nasprotne poti. Ustavno pravo, katero so Nemci kaj radodarno pripoznali tudi Slovanom, hočejo dejanski kratiti. Oni se postavljajo v nasprotje s priznano pravno teorijo, naglašajo naravnost pravo nadsile, to je, krivico nasproti Slovanom.

To so pokazali gledé na Schmerlingov predlog. Njih prvi teoretiki, ki se neso mogli ustavljati pozitivnemu pravu ustave, začeli so se poprijemati nekega nepisanega prava, prava, ki bi sledilo ne iz ustave, ampak iz navade. Že zdavno nismo zasledili toliko nakopičene sofistične slabosti, kakor v govoru slavljenelega jurista dr. Ungerja, torej onega člana gosposke zbornice, ki se je s ponosom prišteval ustavnemu ministerstvu in se še zdaj ponaša s svojo ustavovernostjo. Prvi avstrijski sodnik pl. vit. Schmerling ni mogel izvajati svojega predloga iz ustavnih osnovnih členov. Vsi ti imenitni zaščitniki avstrijskega prava so v gosposki zbornici na levici prezirali pozitivno pravo ustave, katera se je osnovala vendar jedino na podstavi spoznanja pravičnosti.

S temi gospodi vsopredno in naprej so hodili in hodijo vsi levičarji poslaniške zbornice državnega zbora. Tudi tu so teoretiki, kateri bi morali

imeti ne samo spoznanje, ampak tudi dejansko hrepenenje pravnega čuta. Ali tudi se razglša naravnost nadsila nad pravico, dvomljiva zgodovina nad dejansko potrebo pravice. Kar pa je še najhujše, zaslišali so se glasovi celo po nekaterih nemških konservativnih novinah z grajami nasproti onim nemškim velikim cerkvenim dostojanstvenikom, ki so v gosposki zbornici spravili svojo vest v soglasje s spoznanjem in dejanjem, ko so glasovali za pravico.

V veliko naše začudenje razglšajo celó neki nemški konservativni listi, kakor da bi se Nemcem godila krivica s tem, da se podeli pravica tudi Slovanom v soglasji in na podlagi od Nemcev pripoznane, da celo od njih samih osnovane ustave. Konservativni listi se predrznejó razglšati, kakor da bi se s pripoznanjem pravice Avstrija slovanila. Torej mej konservativci nemškimi se tudi zatira čut prava, kedar je treba kreniti praktično pot pravice.

Pa stari nemški voditelji zatirajo pravni čut tudi v mladini, in sicer še celó v oni mladini, ki se sposablja za sodnike in zagovornike pravice. Ravno vseučilišni juristi so nastopili pot krivice, ko so moža poštenjaka prozivali na Dunajskem vseučilišču. Kam pride nemška teorija, ako bo dejanski celó pri mladih drevesih gojila takim potom čut, dejansko moč, ki se mora razodevati v pravu?

Kdo bo veroval nemški teoriji, ako bo dejanski hodila ravno nasprotne poti?

V tem oziru je tudi pl. vitez Schönerer, ki upliva na nemško velikošolsko mladino sam seboj v velikem nasprotju. On svari nemško mladino pred židovsko skaženostjo. On hoče pridobiti celó Slované za složno postopanje proti židovstvu. To je lepa namera; ali kaj pomaga vse to, ako pa isti pl. Schönerer naznanja potrebo nadsile nemške pesti nad Slovani, nad njih pravom do narodne enakopravnosti. Schönerer hvali in vzgojuje nemški značaj; ali po omenjeni poti vzgojeni značaji nemške mladine ne pridejo do soglasja mej nauki in dejanji. Nam bi bil Schönerer najsimpatičniši nemški voditelj v Avstriji, ko bi se mu posrečilo, spraviti se z nauki in dejanji.

Ravno Schönerer postavlja nemški mladini onega učitelja, katerega besede smo postavili kot motto na čelo tega članka. Besede: „Politično

sporazumljenje človeka s človekom (torej tudi naroda z narodom. Pis.) utegne v vseh oblikah biti jedino posledica večje ali manjše nedostatnosti razuma pravičnosti — te besede se nahajajo v velikem delu jednega prvih mislecev sedanjega nemškega zaroda, in tega velikega modrijana postavlja Schönerer v zgled vsem Nemcem, nemškemu narodu in v prvi vrsti nemški velikošolski mladini. Mi sprejmemo te besede tudi za Slované kot resnične; potem pa sklenemo, da Nemci nimajo še velikega spoznavanja v teoriji prave, ali pa, da hrepene pod nadsili v nasprotju s spoznanjem. „Tertium non datur“. Ker pa Schönerer naglašá naravnost, da naj se Slovani, na prvem mestu Čehi in Slovenci, priklopijo nemškim pokrajinam, da se torej ponemčijo, sklepamo, da nemška narava ne hodi ali ne more hoditi s spoznanjem prava dejansko pot istega pravnega spoznanja. Tako nasprotje se nahaja pa samo v nižih narodih, n. pr. v takih, kakeršne obsojuje Schönerer s svojim drugače jako opravičenim antisemitizmom. Nemce bi torej drugi narodi poštevali z vso pravico za nizko narodnost, dokler bodo hrepneli z nadsilo okoristiti se s podjarmljenjem drugih narodov.

Napredek je zavisen od napredovanja idej, ako se spravljajo te v soglasje z dejanji. Ker v Avstriji ne zasledujemo poslednjega uвета mej Nemci, nimamo vere v njih pravi napredek, dokler ne nastopijo s spoznanjem in dejanjem poti pravice.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. septembra.

Kakor poročajo nemški listi, snide se **državni zbor** 11. dne prihodnjega meseca.

Deputacija iz Kutne gore bila je pri **naučnem ministru** zastran tamošnje realke, katero je sklenil odpraviti Gauč. Opravila ni nič, kar je lahko umljivo. „Narodni Listi“ trdijo, da se je dr. Gauč izrazil, da ni nobenega govora, da bi se obrnila realka. Ko bi šlo za kako gimnazijo, bi se še pogajal, realkam je pa principijelno nasproten. Oficijozni listi pa trdijo, da se minister ni tako izrazil. Če tudi vlada spoznava, da je ta ali ona realka odveč, vendar realkam v obče ni nasprotna. Realne

LISTEK.

Potopisne arabeske.

(Tretja serija.)

VIII.

Ko smo se l. 1866. vračali iz slavne — pomorske bitke pri Visu, unela se mi je želja, pohoditi in ogledati si danes ali jutri kršno našo Dalmacijo, iz katere smo ravnokar zapodili po našem Primorju škilečega Laha.

In glejte, gospod urednik! Ta mladeniška moja želja izpolnjuje se mi šele zdaj, po preteku jedenindvajsetih let, ko se nahajam, kakor bi rekel Dante,

„Nel mezzo del camin di nostra vita . . .“

Naklonila se mi je za pohod Dalmacije najugodnejša doba, to je nanreč čas, ko poletje prehaja v jesen, kajti takrat vlada ondi jednako milo vreme.

Da si povišam užitek neposrednega razločka mej meglenim našim močvirjem in prisojnim obrežjem jadranskim, odpeljal sem se nalašč zvečer iz Ljubljane v Trst. In mej potoma, da se izognem utrudljivemu pogledu na puste goline kraške, za-

grnil sem vozova okna ter se udal slastnim predslutnjam, iz katerih sem se predramil stoprv ondi nad Miramarom, ko mi je zasijala v voz električna razsvetljava preluka Tržaške. S kolodvora hotel sem se umakniti takoj v svoj stan; toda prijatelja Lovro in Groga, ki sta me prišla pričakovat na postajo, zvalila sta me k „Bonaviji“, kjer sta mi za odhodnico zagodla običajno jeremijado o narodni naši mizeriji . . .

Jedva se je drugo jutro zlata zora nasmehnila izza sive Čičarije, otrese sem vse neprijetne spomine na domovinsko bedo ter pohitel doli na morsko obrežje. Tu je Loydov parobrod, ki me je imel odnesti v Dalmacijo, že pihal iz sebe goste dimove valove, kakor kak turški dorvanžlija. Ker mi je do njegova odhoda preostajala še dvojica debelih ur, krenil sem po mestu gori in doli. In ko sem ondi ogledoval brezkončne vrste veličastnih palač, razpostavljenih ob razsežnih trgih in ulicah v nepreglednih perspektivah, spomnil sem nehotoma naše stolice in ko sem jo začel primerjati s Trstom, obšlo me je isto spoznanje, kakor nemškega pesnika Hamerlinga, opisujočega v svojem „Ahasveru“ razkošno življenje Rimljanov za Nerona.

Hrepenenje za mojim potnim smotrom privedlo me je prerano zopet na morsko prizidje. Stopajoč ondi mej nagromadeno množico potnikov in zijavih gledalcev semtertja, obstojim naposled pred pročeljem nove Loydove palače in ostrmim. Pročelje omenjene zgradbe je proizvedeno namreč v toli blagodejnem sorazmerji, da se Vam dozdeva, da poslušate kakšno glasbeno simfonijo. In zdolaj ob vogalih, v zidovih udolbinah so umeščene simbolične podobe pomorskega brodarstva in to v orjaški nadživotni velikosti. V levi udolbini je skupina blagotvornih Najad, v desni pa boginja Afrodita. Poslednja je izvršena v mojsterski, genijalno spočeti postavi. Umetnik predstavlja nam grško boginjo lepote namreč v trenutku, ko ustaja novoporojena iz morskih pen: ravno, smelo po konci stoječo v neomadeževani božanstveni goloti in sicer v plemeniti, uzvišeni obliki, iz katere se razodeva pristen posnetek najposlednejšega umotvora stvarnikovnega. O motrenji te podobe pride mi zopet na misel naša beda in nehotice uzdihnem: Da! Drugi narodi ustvarjajo nesmrtno umotvoro in uživajo svoje dni v svobodi in blaginji prosvete, nam pa je zagrnjen pogled v cve-toči raj življenja s črno zaveso in pred uhodom v

gimnazije se pa neso dobro obnesle. Zategadel bode naučno ministerstvo še nadalje obdržalo samo gimnazije in realke, dokler ne bode moglo popolnoma preorganizirati srednjih šol. Iz izjav oficijoznih listov tedaj razvidimo, da namerava naučno ministerstvo preorganizirati vse srednje šole prej ali pozneje. Da se Slovani posebno ne veselimo te reorganizacije, je naravno. Dr. Gauč bode že gledal, da bode tedaj, če le možno, kaj prikratil slovanske narodnosti in Nemcem zopet dal kake predprave. Slovanski poslanci morajo biti pozorni, kadar ta stvar pride v državni zbor. Priložnost se jim bode pa ponudila, da se potegnemo, da se bode v srednjih šolah po slovanskih krajih bolj oziralo na slovanske jezike, zlasti, da se uvede ruščina kot obližni predmet na avstrijskih slovanskih gimnazijah in realkah. Ko bi se pa to zaradi napačnih predhodkov v višjih krogih nikakor ne dalo doseči, naj pa delajo na to, da se bodeta v tistih šolah poučevala vsaj dva slovanska jezika. Da potem n. pr. Slovenci ne bomo navezani samo na slovensko in nemško literaturo, ampak bomo lahko zajemali tudi iz slovstva kacega drugega slovanskega naroda.

Novi Celovski škof **koroškim** Nemcem ni nič po volji. Jezi jih, da se neče proti Slovencem bolj po robu postavljati, ter hoče privabiti jezuvite v deželo. Po deželi ščujejo narod proti njemu. Nekateri občine so že izrazile svoje obžalovanje zaradi škofovega postopanja. Liberalni listi napadajo vladiko dan na dan, a tudi to ščuvanje bode kmalu poglelo, kajti dobro poznamo nemških Korošcev značaj.

V kratkem bodo na **Češkem** tri dopolnilne volitve za državni zbor. Pri tej priložnosti bodo Mladočehi zopet poskusili svojo srečo. Zmaga v Pragi jim je dala nov pogum. V mestnih volilnih okrajih Pisek in Příbram bodo postavili svoja kandidata. Ta dva volilna okraja sta do sedaj zastopala staročeska poslanci. Za kmetske občine Šlanskega okraja, kjer kandiduje grof Kovnic, si Staročehi niti ne upajo postaviti svojega kandidata. Slovonom nasprotno postopanje vlade bode tudi koristilo Mladočehom pri volitvah.

Vnanje države.

Poslednji čas prihajajo iz **Bolgarije** redno poročila o ropanjih. Samostan Rilo morajo stražiti žandarji, ker se močne tolovajske čete klatijo tam okoli po gorah. — Izvestja o volilnem gibanju, katera je dobila vlada, so za njo ugodna. Opozicija bode dobila jedva 90 mandatov izmed 292. Seveda pri silnem vladnem pritisku je to prav lahko mogoče.

Volitve za **srbisko** skupščino bodo 29. t. m. Organ naprednjakov „Videlo“ priporoča svojim pristajalcem, da naj se ne udeležijo volitve in je tolaži, da sedanja vlada itak ne bode dolgo ostala na krmilu, potem pa zopet dobé naprednjaki vladno v roke. Naprednjaki naj le čakajo in varujejo svoje sile za tisti čas, ko jih bode potrebovala domovina. Nada naprednjakov se pač ne bode spopolnila. Karakteristično je pa za stranko, ki je toliko časa vladala, da si ne upa niti postaviti svojih kandidatov.

V **turških** vladnih krogih se močno boje, da bodo Rusi zaseli Armenijo v Aziji, ako jim ne plačajo zastalnih obrovov vojne odškodnine. Rusija je Turke le zato čakala za plačilo, ker se je nadejala, da jej bodo pomagali proti Bolgarom. Sedaj bodo pa Rusi odločno zahtevali plačilo, ker Turki nimajo toliko poguma, da bi v Bolgariji napravili red. Posebno za Erzerum se boje v Carigradu.

Manifest grofa Pariškega je napravil precejšen utis na **Francoskem**. Vsi listi bavijo se z njim. Radikalci zahtevajo sedaj, da se vsi principi iztirajo s Francoskega. Dosedaj so se iztirali le oni principi, ki imajo neposredno pravico do prestola, druge prince je pa vlada imela pravico iztirati, če se jej bode potrebno zdelo. Radikalci se nadejajo, da bodo

vlado spravili v veliko zadrego ako sprožijo to stvar v zbornici. Če se ne bode potegnili za prince, kateri so še na Francoskem, zamerila se bode desničarjem, ter je ne bodo hoteli več podpirati. Prisiljena bode tedaj opirati se bolj na radikalce, ali bode pa morala odstopiti. Ko bi se pa potegnili zanje, se bode pa zamerila vsem republikancem, kateri so sedaj dobro spoznali, da monarhisti ne ne mirujejo.

Po **nemških** listih se razpravlja vprašanje, da bi se podaljšala legislativna doba nemškemu državnemu zboru. Vse stranke, katere podpirajo vlado, so za podaljšanje volilne dobe. Za vlado so dolge legislativne dobe jako ugodne. Če dobi povoljni zbor, lahko z njim dolgo vlada po svoji volji. Če pa volitve zanj neugodno izpadejo, pa zbor itak lahko razpusti.

Afganski pretendent Eyub han poslal je okrožnico hanom, načelnikom rodov in veljavnejšim ulemam, v kateri jih spominja, da so mu o svojem času bili zvesto prisegli in je vabi, da se zbere krog njega, da preženo usiljenca in angleškega „vazala“ Abduramana. Afganistan hoče videti zopet svoboden in samostojen, kakor je bil za njegovega deda in njegovega očeta. Zmanjšal bode pa prebivalcem davke in zboljšal sodstvo. Ta oklic podpisal je tudi **seraskier** in vezir Ahmed Eyuba, znani zmagovalci o Hilmondu, Ahdaš han Baharazi. — Kakor se poroča iz Kabula, bil je boj mej emirjevimi četami in ustaši blizu Mukura. Poveljnika ustajnikov Jalandra hana so ujeli. To izvestje potrjuje, da miru še ni v deželi. Koliko bode koristilo ujetje Jalandra hana, bode pa bodočnost pokazala. Najbrž bodo ustajniki izbrali si novega poveljnika in boj nadaljevali.

Dopisi.

Iz Kobarida 20. septembra [Izv. dop.] Z veseljem smo čitali Vaš odgovor na „Slovenčeve“ „Pabrke“. Mi ne maramo „Pabrkovalca“ še posebej zavračati, ker ste že Vi to rešili. Ali nekaj moramo vendar le „Slovencu“ povedati o njegovem rednem in v tem poslu zelo marljivem „Korespondentu“ iz Gorice (za šolskega leta) oziroma iz Kobarida (o počitnicah) — g. Karolu Perinčiči, bogoslovci v II. tečaju v Gorici.

Mi „Slovenca“ čisto nič ne zavidamo na tem plodovitem dopisniku, čegar jedina skrb je, kako bi zopet sprl naše, zdaj skoro popolnoma pomirjeno ljudstvo, katero se je žalibog razcepilo pred nekaj časom v dve stranki vsled neke malenkosti (v Čitalnici), katera bi gotovo ne bila nikdar tako vzplamtela, da bi jo ne bili raznesli po raznih listih. Zato, prej nego preidemo do misli, ki je pravi povod da našiemu pismu, prosimo, g. urednik Vas, kakor tudi vse druge, „miroljubne“ slovenske liste, da se iz pravicoljubja in iz lastnih interesov dobro uverite o resnici, prej nego tiskate preporne dopise, zlasti one, ki so bolj naperjeni proti osobam, nego pa proti načelom. Taki dopisi navadno ne hasujejo za drugo, kakor da po nepotrebi razburjajo ljudstvo tam, od koder so prišli, in da dolgočasijo celo vrsto čitateljev iz drugih krajev. Slavna uredništva bi tisti prostor lahko na bolj koristen način uporabila, a seve, če je kak list z gradivom tako v zadregi, kakor mora biti baš „Slovenec“, ki vedno zahteva dopisov od svojega tukajšnjega, oziroma Goriškega dopisnika, (kakor se on sam hvali) ni čuda, če dobimo take „bedastoče“ kakor so oni dopisi iz Kobarida v „Slovenca“ z dne 26. avgusta, in 6. sept.

Če morete, g. urednik, poiščite si oni dve številki, čitajte tista nestvora, in ne bo Vam težko soditi „Slovenčeve“ moči po merilu Kobaridskega dopisnika, ki mora vendar biti eden glavnih „Slovenčevih“ stebrov, če ne glavni, ker uredništvo „Slovenčev“ bi ga sicer ne sililo, če bi imelo o njegovej spretnosti le „skromno“ mnenje.

Ta „mladič“ (da se poslužujemo njegovega izraza, ki njemu tudi z ozirom na leta najbolj pristuje) pobral je kamen, in vrgel ga proti osobam, katerih ne more, ker se mu ne marajo uklanjati in odklanjati. Vender pomeril je slabo, in kamen zadel je le njegove — resnične ali namišljene prijatelje. To je bil — en resumé — smoter in uspeh njegovega prvega dopisa.

Zato, ker je videl, da je zabredel, jel je zopet pisariti, nadejaje se, da jo v drugič bolje pogodi. Žal da nemamo nobene omenjenih „Slovenčevih“ števil, sicer bi Vam hoteli navesti vsa nasprotja, logična pomanjkanja, neresnice, pretiranosti, dopisnikovo neizkušenost — da ne rečemo hu dobijo, ki vejejo skorej iz vsake vrste.

Če je „Slovenec“ radi tega „spoštljiv“ list, ker na ta način piše (menimo, da ga g. Karol naziva v enem omenjenih dopisov „spoštljivim listom“), potem nečemo nikakor več dvojiti o „spoštljivosti“ in o načelih njegovega glasila.

Tista „cela stranka“, katero omenja g. dopisnik v svojem zadnjem dopisu, in nad katero se je hotel g. Slovenec urednik še posebno „znesti“, izpustivši rokopisa oklepaje pri „cronique scandaleuse“ (vsaj tako pravi g. Karol), ker bi izraz po njegovem mnenji izgubil nekoliko svoje ostrosti, — cela tista stranka torej ima dovolj opravičenega uzroka, da se čudi, kako more „Slovenec“ pri vsej svojej „spoštljivosti“ javiti take budalosti. Če se komu ne zljubi klobuka v roci nositi toliko časa, kolikor se „Jovan“ za zvon obeša, (on osobito, kakor Kobaridci vedo, pri zvonjenju nič ne štedi) ne zdi se nam taka pregreha. Sicer bi mi vedeli „Slovenca“ še kacega zelo spoštljivega g. duhovnika navesti, ki se včasih pri zvonjenju ne odkrije, a ki kljub temu, če tudi pokrit, svojo dolžnost opravi. Včasih so pa tudi zdravstveni oziri, ki jednega ali drugega silijo, da se nikdar ali včasih ne odkrije. Gola laž in obrekovanje je pa, da se kdo od tiste „cele stranke“ ni odkril v zmislu g. Karlovem. Se ve, če je g. Karol videl kacega Hotentota, katerega bi on rad našej stranki porinil (kar bi ne bilo čisto nič nenavadnega pri njegovej znanej logiki), za tacega, se ve, ne prevzamemo nikake garancije. Če bi pa tudi res bilo, kar g. Karol o jednom tiste „cele stranke“ trdi, ali g. Karol — prihodnji dušni pastir — tako slabo pozna kristijanski rek: „Če greši tvoj brat, posvari ga najprej na 4 oči, če to ne pomaga, pokliči še sorodnike, če tudi to ne pomaga, povej cerkvi i. t. d. — ne, g. Karol prezrl je vse to, in vrgel je — brez usmiljenja — kamen na svojega brata.

Tista „cela stranka“, bi vedela povedati „Slovenca“ ravno o njegovem dopisniku kaj bolj „težkega“, a ker ne mara škodovati nikomur, — niti svojemu obrekovalcu, rada molči. Če g. dopisniku vest tudi pri čitanju teh vrst nič očita, obudi mu jo lahko oni „agent“ katerega on v svojej „ljube-

svetišče lepih imetnostij straži odurna zmija nestrnosti . . .

Na srečo sta zdaj „Mihec in Jakec“ na magistratnem stolpu Tržaškem odbila določeno uro parobrodovega odboda in jaz sem skočil iz mračnih svojih spominov na palubo.

Lehno in smelo, nalik velikanskemu labudu, vsplaval je naš parobrod iz luke ven na širno morje. Od ondod se nam je stoprv Trst pokazal v slikoviti svoji podobi. Mesto obrobjeno dolaj ob morji z nepretrganim vencem prekrasnih kamenin palač, dviguje se amfiteatralno po hribu navzgor do svetlega vrhunca, na katerem se belisa kakor kamena krona v sinjem zraku mogočni kastel. Na levo rase zopet z morske nižave gori po vijoletnosivem brdu kvišku do Opčinskega roba. Na tem se blišči v svitu jutrnega solnca, jednak velikanski sveči, belokameni obelisk. In na širino razteza se Trst s svojimi predmestji in okoličnimi selišči v nepreglednem polukrožnem loku, počenši z zapadnim svojim koncem ondi ob Barkovlji sem doli do morskega svetilnika, za njim se zasukne na levo notri v ozadje do Škednja. Na severni plati ščiti avstrijski naš emporij mogočni kraški jez. Ta se od omenjenega obeliska naprej proti večeru znižuje v dolgi potezi

okrog tja doli do Tržiških lagun. Tu gori na levo, na sivi skali leskoče se z nad sinjega valovja kakor biserna školjka bajni „Miramare“ nesrečnega mehiškega cesarja. Dalje proti zapadu, dviga se na skalovitem robu Devinski grad s temnokamenim ruševjem nekdanjega taborja krutih pomorskih tolovajev. In tam doli v sinji daljavi, na skrajnim konci Tržiškega zaliva beli se vitki zvonik Oglejski. Od ondod doli proti jugu pa se razgrinja brezkončna morska planota, oblita z bliščem sončnega sijaja . . .

V naglem teku je vihral naš parobrod ob zapadnem obrežju Istarskega poluotoka. Tu so nas pozdravljala razna mesta in selišča. Takoj za Miljskim zalivom prikazal se je takimenovani lazaret sv. Lazara, kjer je prebiti predpisano kontumacijo ladijam dospelim iz sumljivih okuženih krajev. Po kratkem presledku predoči se nam tam le na levo v ozadji Koper z visokim svojim zvonikom in prostrano kaznilnico na pročelji. Nekoliko v stran proti zapadu nahaja se Izola. Za njo se razgreba v razploščenih gričih samotno obrežje, obraslo z oljkami in trsjem, izmed katerega se je rumenila koruza. Zdal nas pozdravlja s strmega brda doli Peransko mesto z vitkim svojim zvonikom. Tu parobrod zavije pod cerkvijo okrog na

južno plat mesta, katero se nam je tu pokazalo v kaj slikoviti podobi. Nad ličnimi hišami doli ob morji vspenja se v gredinastih odstavkih navzgor prijazna, z bujnim oljčjem obrasel hrib. Na njegovem vrhuncu stoje sive razvaline nekdanjega kastela. Od Perana na levo notri je prostran zaliv. Tu je bila na dan Velike Gospojnice l. 1177. velika pomorska bitka mej Genovezi in Pizanci ter mej beneško floto. Od Salvorskega nosa navzdol umiče se obrežje proti jugo-iztoka ter postaje vedno nižje in ploščnato. Izmed sivo zelenih oljčjih gajev bleše se v ozadji Buje, Šmarije in razna druga selišča, tu spredaj ob morji pa posamične vile in priproste velike kočice. Mimo te samotne pokrajinske slike zanese nas parobrod pred Umago, prijazno mestce na nizkem poluotočiči. Na njega večernem konci stoji lična cerkev z novim kamenim zvonikom v zlogu benečanskem. Potem smo dospeli pred Novigrad, tihotno mestce, katero so pred dvesto leti opustošili turški morski tolovaji. Po kratki vožnji priplul je parobrod pred Poreč. Tu ima, kakor Vam znano, biskup svoj sedež, g. dr. Flapp. Tukaj se shaja tudi deželni zbor, v katerem se je boriti pogumnej petorici hrvaških poslancev z lahonskimi neodrešenci.

Glavna znamenitost v Poreči je stara stolna

zni do bližnjega" tako naziva, pojasnivši mu stvar ustno, ali pa javno, kakor je g. Karolu bolj drago.

Mi menimo, da kdor hoče ljudstvo učiti (in to g. Karol že zdaj hoče, kakor sam pravi v „Slovenici“ od 6. sept.) mora biti tudi sam uzgleden, vendar še najnovejši čini njegovi neso čisto nič la skavi ne njegovej osebi, še manj pa njegovemu stanu (pri tem ne jemljemo ga v poštev kot „Slovenčevega“ dopisnika.) Vemo, da ga je povabil k županu nek za našo slov. glasbo že dosti zaslužen gospod za preklic nekaterih njegovih govorov.

Ker ne vemo izida obravnave, tudi ne vemo, če je bilo tisto povabilo utemeljeno, a če se opiramo na neki izrek, ki pravi „Ni kadu brez ognja“ („Slovenec“ nam že oprost, če se izražamo po domače in ne tako učeno kakor njegov dopisnik — po latinsko) si lahko vse mislimo.

Oprostite, g. urednik, če smo tako dolgo zlorabili Vašo uljudnost, a to „le v edno“ trajajoče rovanje g. „Slovenčevega“ dopisnika prisililo nas je če tudi smo to neradi storili, k temu koraku.

Žalibog, prej jasno obnebeje Koboridsko, jelo se je zopet mračiti; daj Bog, da bi vendar prišel od kake strani kak blagodejen veter ter odgnal od nas to škodljivo, črno meglo. J. K.

Iz Spljeta 19. sept. [Izv. dop.] Včeraj, v nedeljo dne 18. septembra bila je tu volitev župana ali kakor mu tu pravijo, gradskega načelnika. Izvoljen je bil, kakor je bilo že naprej videti, jednoglasno, v drugo, g. dr. Gajo Bulat. Sloviti dr. Bajamonti, katerega nezakonita volitev mestnim zastopnikom je že ovržena, samo od vlade še ne potrjena, ni se udeležil volitve. Spoznal je mož menda naposled, da je večnemu županovanju njegovemu v Spljetu odklenalo za vselej. Saj pa je bil tudi dvanajst dolgih let Spljetski načelnik. Koliko si je prižupanil, o tem krekečejo že morski galebi na Dioklecijanovi palači! V znak občne radosti vihrale so včeraj narodne trobojnice se vseh društvenih hiš. Mestna godba je svirala pred občinsko hišo, z nad katere je blestel včeraj novi mestni grb z jedinim hrvatskim napisom. dočim ga je doslej kazila laščina. Kaj ne da do takšne eneržije se Ljubljanci še ne boste popeli kmalu! Saj Vam je znano, kako so Vas nedavno v tem pogledu občudevali bratje Čehi, rekše: „Proč pak mate ti nemcky napisy? Co dela mestna rada?“

Kakor v Istri, ruši se tudi tu doli v Dalmaciji tabor za taborjem nekdanjega italijanskega veličja. „Slovan gre na dan“ i tu na krških obalah Adrije!

Sploh pa je na političnem, narodnem in društvenem polju tu na slovanskem jugu mnogo več življenja, kakor v Vaši oficijalni stolici, kjer že človek na ulici ne sme niti — kihnuti, da bi se ne ozrla vanj cela vrsta dolgonosih vohunov! — In to narodno-društveno življenje opisal Vam bodem na drugem mestu — jutri se prične v tukajšnji okolici trgatve in pri tej mora biti navzočen i Vaš dopisnik! Letos bode tukaj obilo vina in tudi dobro bode, žal, da ga Dalmatinci ne znajo pridelati, kakor ga je Bog dal!

cerkev, ki je bila prvotno postavljena že v 6. stoletju. Mej raznovrstnimi otoci priplavili smo pred sloviti Rovinj. Mesto se Vam predstavi v jako slikoviti skupini, razvrščeni okrog strmega v morje molečega poluotoka. Tu spredaj na čelu mesta dviga se veličastna cerkev sv. Evfemije z mogočnim zvonikom benečanskega zloga. Na zvonikovem vršiči je orjaška podoba imenovane cerkvine zaščitnice. Označujočo posebnost Rovinjskega mesta, poleg omenjene cerkve opazil sem tukaj izredno množice dimnikov. Teh Vam je tukaj na vsaki hiši kakor gliv po dežji. Vsaka najmanjša kočica jih ima po pet, šest. In vsi so jednake velikosti, jednacega kroja. Ondi se nam je na pristanu pri zidu predložil zanimi prizor. Bili so Vam tu namreč zbrani vsi nadepolni dečki Rovinjski, ali kakor se je izrazil lašk sopotnik: „Tutta la mularia di Rovigno“. Ti dečki pričakujejo tu vsako ladijo in stegujoč umazane svoje roke na palubo, kriče unisono: „Buta un soldo!“ In tu bi jih morali videti, ko jim kak potnik vrže novčič, kakor takozvani „Ratenkönig“ valijo se zamotani v velikanski klobčič po kamenem obrežji in se rovaajo, lasajo in tepejo za bore novčiče. In če jim vržete šestico v morje, skoči Vam jih po deset v vodo in predno kihnete, prinese Vam ta ali oni iz morske globine najdeno „flico.“ Za poskušnjo vrgel sem jim šestici podoben gumb, a vrnili so mi ga pošteno na palubo, rekše: Čiapa, mo-

Domače stvari.

— (Krajna razstava v Trbovljah) se jutri dne 24. t. m. ob 9. uri zjutraj redno otvori ter traja do uštetega 28. t. m. Razstava bode precej zanimiva, poleg tega skrbnjeno je za zabavo in za prenočišča. Pri vsakem vlaku bodo na postaji Trboveljski vozovi pripravljeni za obiskovalce.

— (Pregovori, prilike in reki. Nabral jih Fran Kocbek.) V Ljubljani. Izdal in založil Anton Trstenjak. Natisnila Klein in Kovač, 1887. 95 str. Cena 50 kr., s poštnino vred 55 kr. Na prodaj pri založniku. To je prva zbirka pregovorov, prilik in rekov slovenskih, katerih je v tej lični knjigi nad 3000 nabranih. Prav hvaležni smo g. Kocbeku, da se ni strašil truda in da nam je po raznih časnikih in knjigah in tudi mej narodom samim nabral ta zlata zrna modrosti in dovtipnosti narodove. Zbirka ta je prav umestna in bila je potrebna. V njej nabrano blago je že oteto, a mnogo ga je še mej narodom, zato pravi pisatelj koncem predgovora: Slovenski narod hrani bogat zaklad te vrste narodne književnosti. Razumniki, na delo torej! Zbirajmo narodno blago z večjo ljubeznijo, nego smo to storili do zdaj.

— (V Lázcih pri Otaleži) na Goriškem pogorelo je dne 18. t. m. popoldne 23 gospodarjev, izmej katerih so štirje zavarovani pri banki „Slaviji“. Nesrečo prouzročil je zanikern kmet, ki je nalašč zažgal.

— Izpred porotnega sodišča.) Matevž Zadnikar, 22letni kmetijski sin iz Črnevasi na Ljubljanskem barji, sprl se je dne 3. julija t. l. na senožeti poleg Iškega grabna s Francetom Smoletom. Za prepirom nastal je tepež in Zadnikar je na tleh ležčega Smoleta v trebuh osuval, da se je trebušna mrena unela in je Smole dne 6. julija v bolnici umrl. Porotniki so Zadnikarja krivim proglasili in sodišče obsodilo ga je na 5 let teške ječe, poostrene s postom vsaki mesec. — Fran Šterban, 47 letni posestnik in krčmar v Šent Gotardu, je sicer miren človek, a kadar ga jeza prime, je jako surov. Taka jeza se ga je polotila tudi proti Janezu Drnovšku, katerega je pred svojo hišo s polenom po glavi udaril, da se mu je lobanja razpočila in je 27. maja umrl. Porotniki so Šterbana krivim proglasili zaradi teške telesne poškodbe — glavno vprašanje so zanikali — in obsojen je bil na 15 mesecev teške ječe, poostrene s postom. Šterban ima vrhu tega vsakemu 5^{ga} Drnovškovih otrok plačati po 100 gl. odškodnine. — Mica Vrhovnik, kočarica iz Malega Mengša, bila je že 6krat kaznovana zaradi prestopkov in hudodelstev. S svojem možem Janezom bila sta v hudem razporu in že jedenkrat ga je bila teško poškodovala in bila radi tega kaznovana. Dne 8. junija prišla je Mica Vrhovnik pijana iz Kamnika domov. Mož jej je pijanost očital in jo z burkljami podil po dvorišči, ona pa je vanj polena metala, ne da bi ga sprva zadela. Ko je pa mož odnehal goniti jo in je že stal na pragu vežnih vrat, vrže zatožena Mica Vrhovnik poleno ter zadene moža na desno oko. Ranila ga je tako hudo, da je vid zgubil in

stro d' un gnoco!*)“ Od Rovinja navzdol prostira se zopet zgolj samotna, razploščena brežina. Iznad nje se prikaže gori na obzorji beli Vodnjanski stolp. Niže doli ob morji je Peroj, naselbina pravoslavnih Črnogorcev. Zatem pride Fasana, neznatno meatece. Tu je bilo l. 1866. pristanišče našega bojnega brodovja, predno ga je Tegetthoff peljal v zmagovalno bitko pred Vis. Od Fasane smo ob straneh Brijunskih otocih vsplavali v širno luko bojne mornarice avstrijske, zahajajoče solnce je obsevalo orjaške tisočletne loke znane rimljanske arene in po mogočnih pomorskih oklopnih lesketali so čarobni odsevi večerne zarije, ko smo pripluli pred admiralsko palačo. . . . Svoj čas bodem Vam Pulj in avstrijsko mornarico obširneje opisal, torej hitim danes naprej. . .

Po dvournem odmoru zanesel nas je parobrod zopet na širno morje. Ondi pri fortu Marije Lujize zasukal se je proti jugoiztoku.

V tem je noč razprostrla svoje temne peroti čez morsko vodovje. Jaz pa sem zlezal v svoje ležišče in predno sem se dvakrat obrnil, objel me je ob pluskanji morskega valovja sladek sen, iz katerega sem se predramil —

v Zadru, v jutru 11. septembra 1887.]

Prostoslav Kretanov.

*) Gnoco = Čmok. Tako nazivljejo namreč Lahi Nemce.

se mu oko sedaj suši. Porotniki so jo jednoglasno hudodelstva teške telesne poškodbe krivo proglasili in sodišče obsodilo jo je na 18 mesecev teške ječe, poostrene s postom vsak mesec.

— (Prejmiranje konj na Vrhnikih) bilo je 3. t. m. Prignalo se je 11 kobil z žrebeti, 5 kobil brez žrebet in 5 žrebet. Za kobile z žrebeti dobili so premije: Jarnej Jeraj iz Notranje Gorice 40 gld.; Matija Remšgan iz Brezovice 25 gld.; Janez Krmeij iz Kozarjev 20 gld.; Jarnej Per iz Sapa 20 gld.; Janez Tremelj iz Dobrunja 15 gld.; Josip Kršmanc iz Pivke srebrno svetinjo; Gabrijel Jelovšek z Vrhniko srebrno svetinjo in Marija Petrič z Vrda srebrno svetinjo. Za kobile brez žrebet: Fran Gregurka iz Sinje Gorice 30 gld.; Fran Seliškar iz Lukovice 20 gld.; Pavel Kušar iz Sinje Gorice 15 gld.; Fran Rus iz Loga srebrno svetinjo. Za žrebete: Valentin Korče iz Sinje Gorice 10 gld.; Janez Mušič iz Blatne Brezovice 10 gld.; Andrej Marinka iz Zunanje Gorice 10 gld.; Janez Jeraj iz Sinje Gorice srebrno svetinjo in Luka Strah iz Dobrove srebrno svetinjo.

— (Dijaška kuhinja v Mariboru.) G. župnik J. L. je daroval za dijaško kuhinjo v Mariboru 170 gld., g. dr. Drag. Prus, zdravnik v Konjicah 5 gld., g. Rup. Šuta, župnik v Zavrči 10 gld., g. Dav. Jurkovič, kaplan pri sv. Ani 5 gld., g. Fr. Ostre, kaplan pri sv. Tomaži blizu Velike-nedelje, 5 gld., g. Štef. Turkuš, II. kaplan pri sv. Petru blizu Maribora, 2 gld., neimenovan 1 gld., g. kanonik Hrg je podaril mizo iz trdega lesa, ki se dá raztegniti.

— (Razpisano) je mesto kanclista pri c. kr. okrajni sodnji Podkloštrm. Prošnje do 20. oktobra t. l. — Razpisana je služba drugoga učitelja na dvorazrednici na Studenci pri Krškem. Plača 400 gld. in stanovanje. Prošnje do 1. oktobra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 23. septembra. Kakor javlja „Presse“, bode učna uprava potrebno ukrenila, da se razširi obrtni pouk na Kranjskem, kjer je doslej samo državna strokovna šola v Idriji za čipkarska dela. V prvi vrsti se namerava, ustanoviti v Ljubljani strokovna šola za mi-zarstvo, rezbarstvo, strugarstvo in druge lesne proizvode, potem za pletenje jerbasonov. Pogajanja so se pričela, da se določijo doneski, kateri bi zadevali lokalne faktorje gledé prostorov, kurjave in svečave. Dalje se namerava povzdigniti hišno obrt v Ribnici, ki se večinoma peča z izdelovanjem rešet, lesenih lopat, lesenih žlic itd. Namenjeno je tudi, da se tjakaj odpošljeta jeden ali dva potovalna učitelja, ki bodeta začasno poučevala. Za mlade ljudi tega kraja določile se bodo stipendije, da jim bode možno obiskavati strokovno šolo, katera se bode ustanovila v Ljubljani.

Kološvar (Klausenburg) 23. septembra. Cesar se je ob 5. uri popoldne semkaj pripeljal in bil naudušeno vsprejet. Zvečer mesto razsvitljeno. Vsa pevska društva napravila zvečer serenado pred stanovanjem cesarjevim. Cesar prikazal se za več minut na balkonu mej naudušenimi klici občinstva.

Carigrad 23. septembra. Porta odposlala v Peterburg noto, s katero bi rada pričela novo dogovarjanje z Rusijo gledé vprašanja bolgarskega, da bi se določila kombinacija, katero bi vsprejele vse vlasti.

Sofija 22. septembra. Predvčeraj pri Vakarelu pošta in več potnikov oropanih. Štiri roparje so že ujeli. Roparskega vođjo, Atanazova, so danes tukaj obesili.

Pariz 22. septembra. „Agence Havas“ javlja iz Londona, da ja kraljica Viktorija prevzela posredovanje mej Italijo in Abesinijo.

London 22. septembra. Kakor se javlja iz Kajira, sta dva močna abesinska voja na potu proti Italijanom v Masavi. Jeden voj vođijo evropski častniki. Neguš obrnil se je v Peterburg za rusko pomoč proti Italiji.

Mesina 22. septembra. V poslednjih 24 urah 130 ljudij za kolero zbolelo, 61 umrlo. Umrli je tudi policijski načelnik Serpieri, naslednik prefekta Galimbattija, katerega je tudi kolera uzela. V Vallabati ustrelili so pismo-nosca, ker s pismi kolero širi.

Razne vesti.

* (Pravda Zalewskega,) ki je na Dunajski pošti ukradl nad 150.000 gld. in katerega so potem v Ameriki ujeli, je končana. Dolge obravnave neso spravilo nič posebnega na dan, pokazale pa, da je Zalewski jako pokvarjen, zanikern človek. Tega mnenja so bili tudi porotniki, ki so ga jedno-glasno krivim proglasili. Sodišče obsodilo ga je na 8 let teške ječe. Nathanson, ki je bila ob enem z Zalewskim zatožena, bila je nekrivo spoznana in oproščena.

O glasouku (didaktofonu).

Na razpolago so nam dandanes raznoteri dobri navodi in knjige za poučevanje petja. Pri vsem tem pa je pouk v petji sila težavno delo in pri neugodnih razmerah celo neizpeljivo podjetje.

Dobrih pevskih zborov je pri nas malo, takih pevec pa osebito na deželi, ki bi temeljito poznali glaske (note), je primeroma tako pičlo število, da je skoro ni smeti v poštev jemati. Večina naših pevcev, čeravno imajo glaske pred seboj, vendar poje večidel po posluhu in spominu in to vsled brezbrojnega ponavljanja pesni in velikanskega truda pevovodje in pevcev samih. — So izjeme in tudi častne izjeme pri zborih in posameznikih, a najti priprostaga pevca, ki bi z zavednostjo in samostojnostjo po glaskah pel, je vendar zelo težavno. — Zakaj pa tako? — Zato, ker je glasbena teorija marsikateremu presuhoparna, vsled tega predolgočasna in pot do temeljitega poznanja glask predolga in težavna. Najtežje v tem pa je poznavanje glask po visokosti.

Kdor se je v glaskah že toliko izuril, da se zaveda, kako visoko ali nizko (tanko ali debelo) vleva zapeti vsaka posamezna glaska (nota), temu lahko rečemo, da je vso težavo premagal. Vse drugo je lahko in človeku več ali manj prirojeno. Poznavanje glask po visokosti, pa je res težavna reč ter potrebuje mnogo časa in vstrajnih vaj predno se jo ima v popolnej oblasti.

Omenjene težave občutijo pa le taki pevci, ki nimajo pojma o nobenem glasbenem instrumentu. Kdor zna pa na koji instrument po glaskah le kolikaj svirati, ta se petja kmalu nauči. On svira pesen ali vajo, kojo se ima učiti in tako more za-jemati vsaki glas instrumenta s svojim glasom vsled česar si on stvar prav hitro osvoji; tacega spominjajo potem glaske same na ta ali oni glas njemu poznane instrumenta in tako mu je potem prav lahko točno zadeti vsako posamezno glasko (noto). — Nek znamenit glasbenik in pevovodja ni nikdar vzel pevca v svoj zbor, ako ni dotičnik znal rabiti jeden ali drugi instrument. kajti vedel je, da tak, ki instrumenta ne pozna, je navadno v glaskah površen in da je s takim pevcem večer trud in delo.

Vsak pevec torej, ki bi hotel z gotovostjo in temeljitostjo peti, moral bi znati glasbe tudi na kakov glasbeni instrument. — Lepa teorija, — kako pa s prakso? Se li izplača učiti vsakega pevca sviranja, kje pa je toliko časa, toliko potrpežljivosti, toliko denarja itd. Ponehajmo, stvar se morda izpelje.

Naš slavni skladatelj in kritik gospod Danilo Fajgel je pisal o novem glasbenem instrumentu didaktofonu. Da se stvar bolj udomači in razširi, namenil sem se tudi sam v svoji ideji par črtic narisati.

Didaktofon ima navadno klavijaturo harmonija, koja nosi na tipkah (tastah) ves notni sistem t. j. 5 vrst, 4 mejvrstja, pomožne vrste in mejvrstja pod in nad 5 vrstami. Vsled tega je klavijatura z notami v tako tesnej zvezi, da mora vsakdo, rekel bi, na prvi pogled vsako glasko na didaktofonu zaigrati. Učencu je treba vedeti le, da pišmo glaske na 5 vrst (črt) in 4 mejvrstja (prostore mej 5 vrstami). Zdej mu pokažemo na didaktofonu 5 ru-dečih dolgih vrst. (črt, t. j. 5 rudečih tipk e, g, h, d, f z navpičnimi podaljški v podobi podolg-ljatih ploščic), ki predstavljajo 5 glaskinih črt. Mej 5 rudečimi tipkami (vrstami) mu pokažemo 4 bele tipke, koje predstavljajo pa 4 mejvrstja na glas-ka (t. j. 4 prostore mej 5 vrstami). — Na pod-lagi te malenkosti more sedaj vsakdo zasvirati vsako glasko, ki stoji zapisana na prostoru 5 vrst in 4 mejvrstij in sicer tako-le: Glaska (nota) na 1 vrsti se zasvira na 1 rudeči vrsti (tipki), glaska na 2 vrsti se zasvira na 2 rudeči vrsti (tipki), gla-ska na 3 vrsti se zasvira na 3 rudeči vrsti (tipki) glaska na 4 vrsti na 4 rudeči tipki in glaska na 5 vrsti na 5 rudeči tipki; — glaska v 1 mejvrstji se zasvira na 1 beli tipki, glaska v 2 mejvrstji se zasvira na 2 beli tipki, glaska v 3 mejvrstji na 3 beli tipki in glaska v 4 mejvrstji se zasvira na 4 beli tipki.

Kakor se svirajo glaske na 5 pravih vrstah in 4 mejvrstjih, ravno tako se svirajo glaske pod in nad 5 vrstami t. j. glaske na pomožnih vrstah in mejvrstjih. Da se pa na didaktofonu pomožne vrste (tipke) od 5 pravih vrst (rudečih tipk) bolj ločijo, — so pomožne vrste (tipke) pod in nad 5 pravimi vrstami (rudečimi in dolgimi) nekaj krajši, (le podaljški so krajši ne tipke) barve so pa modre. Na pr. c na 1. pomožni vrsti od spodaj je moder, a na 2. pomožni vrsti od spodaj je tudi moder, — a na 1. pomožni vrsti od zgoraj je moder, c na 2.

pomožni vrsti od zgoraj tudi moder itd. Mejvrstja so povsod bela.

Na podlagi te jednostavne kombinacije glask in tipk je stvar tako lahko umljiva, da jo najpri-prostejši v 10 minutah lahko zapopade.

(Konec prih.)

Zdravljenje pospešuje. Pri odprtih ranah, ote-klinah in ulesih se z Molo vim „Francoskim žganjem“ odpravi prisad in s tem vidno pospeši zdravljenje. V stekle-nicah po 80 kr. Po poštnem povzetju ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuch-lauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (19—7)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—135)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Umrli so v Ljubljani:

20. septembra: Gabrijela Bizjak, krojačeva hči, 6 mes., Ulice na Grad št. 7, za jetiko
22. septembra: Marija Liebewein, železniškega urad-nika hči, 8 mes., Dunajska cesta št. 25, za božjastjo. — Alojzij Puc, čevljar, 27 let, Rožne ulice št. 27, za jetiko. — Ivana Dev, advokatova žena, 35 let, Dunajska cesta št. 13, za jetiko.

V deželnej bolnici:

21. septembra: Štefan Krampl, nadtopničar, 22 let, za jetiko.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
22. sept.	7. zjutraj	738.81 mm.	4.4° C	sl. sev.	jas.	
	2. pop.	737.08 mm.	15.6° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	739.36 mm.	8.4° C	sl. vzh.	jas.	
Srednja temperatura 9.5°, za 4.3° pod normalom						

Dunajska borza

dne 23. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 81.30	— gld. 81.20
Srebrna renta	82.60	82.50
Zlata renta	112.55	112.55
5% marcna renta	96.15	96.15
Akcije narodne banke	882.—	882.—
Kreditne akcije	282.75	282.60
London	125.90	125.85
Srebro	—	—
Napol	9.94 1/2	9.95 1/2
C kr. cekini	5.95	5.96
Nemške marke	61.52 1/2	61.50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 130	gld. 75 kr
Državne srečke iz l. 1864	100	16
Ogerska zlata renta 4%	100	40
Ogerska papirna renta 5%	87	20
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 120	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	25
Kreditne srečke	100 gld. 178	50
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	112
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	234	—

Jako potrli naznanjajo podpisani vest o smrti svoje nepozabljive soproge, oziroma matere, hčere, snabe in sestre, blegorodne gospe

IVANE DEU,

katera se je danes, 22. septembra ob 7 1/2 uri zve-čer po daljšej, teškej bolezni v 35 letu svoje dobe prevedena s svetimi zakramenti za umirajoče preselila na boljši oni svet.

Pogreb bude v soboto, dne 24. septembra ob 5. uri popoldne iz hiše št. 13 na Dunajski cesti na pokopališče pri Sv. Kristofu, kjer se bodo po svetni ostanki pokojnice položili v rodbinsko rakev.

Svete maše za dušnice brale se bodo v vseh cerkvah.

V Ljubljani dne 22. septembra 1887.

Dr. Eduard Deu, dvorni in sodnijski odvetnik, soprog. Marlena Deu, Herman Deu, Fric Deu, Erika Deu, Elsa Deu, otroci. Luka Tavčar, Marija Tavčar, stariši. Josipina Deu, tašča. Marija Tavčar, Lujiza Krst-nik rojena Tavčar, sestri. Jean Tavčar, Eduard Tavčar, brata. (687)

Hiša v Kamniku

v dve nadstropji, s hlevom, vrtom, 2 kletima ter velikim dvoriščem, kjer je tudi stara gostilna, se da v najem ali se proda. — Natančneje se izve pri upravnistvu „Slo-skega Naroda“. (664—3)

Notarski kandidat,

s triletno prakso, išče službe. — Ponudbe s pogoji vsprejema uredništvo „Slovenskega Naroda“ pod trdko X. V. Z. (685—1)

Hiša v Trbovljah,

mej premogovnikom in cerkvijo, pri okrajni cesti, na do-brem kraju, pripravna za trgovino in obrt, proda se po najnižji ceni. Hiša ima 10 sob, 2 kleti, prostor za pekarijo in velik vrt. — Kaj več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (675—3)

Trgovsk pomočnik,

z dobrimi spričevali, zmožen v specerijski in manufakturni prodajalnici, želi svojo sedanjo službo v kratkem premeniti. — Naslov pod „A. B. C. št. 100, poste restante Rakek“. (673—3)

Št. 15.128.

(665—2)

Razglas.

Primož Auerjevih ustanov prvo in drugo mesto po 52 gld. 50 kr. na leto sta izpraznjeni. Pravico do teh ustanov imajo ubogi otroci Ljubljan-skih meščanov, pred vsem pa otroci revnih izdelo-valcev barok in sorodniki ustanovnika, dokler se sami preživeti ne morejo.

Prošnje, podprte s potrebnimi izkazili, uložiti je do 20. oktobra letos pri podpisnem uradu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 14. dan septembra 1887.

Dobra kuharica

se takoj vsprejme

v Mallnerjevem hôtelu na Bledu,

kamor naj pošljejo svoja spričevala, katere želé te službe. (681—3)

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji člo-veškega telesa, glavobolu, navalu krvi, otrpnenih uših, skazenem želodeci, po-manjkanji slasti do jedij, jetrnih in obi-čnih boleznih, in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljena sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne raz-pošilja. — Prodaja (606—5)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče knjige:

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kr-žišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za dragocenim korenem.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.